

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

Štev. 18.

V Ptuj v nedeljo dne 3. septembra 1905.

VI. letnik.

Zakaj peša vera?

(Konec.)

Drugi dan napotil sem se po kosilu proti Tekáčovem. Bilo je zelo vroče in želel sem si toraj po primerno kratkem času senco in en kozarec vina. Pridem do neke gostilne ob cesti in si naročim osminko vina z kisló vodo. Pri drugi mizi sedi več mož, kateri me niso takoj zapazili, imeli so namreč zelo glasen pogovor o politiki in so očitno grajali, da se mašniki vtikajo v politiko in da se dostikrat vsega upliva na prižnici v spovednici in pri drugih priložnostih poslužujejo. Še le-ko pride zopet en nov kmečki gost, me je ta družba zapazila in se nekaj umirila.

Ravno došli gost naroči si pol litra vina in pravi: „Šel sem pogrebščino plačevat, pa napravili so mi veliko prevelik račun; bral sem enkrat v Štajercu o neki knjigi „Štolnina“, kupil sem si jo ker samo par soldov stane in zračunil sem si do vinarja koliko imam za plačati, a naš gospod stem niso zadovoljni hočejo celo petkrat več, to pa jaz nisem hotel plačati, vsak človek ima za zaslužek postavó in se more po njej držati zakaj pa bi duhoven, kateri vedno o odrtiji, goljufiji, požeruštvu in drugih enakih grehah pridiguje, zakaj pa bi ravno taki smel krivičen denar tirjati!“ „Prav imaš“, poreče stari mož, „le dobro se drži če Te bodo tožili, vsaj hvala Bogu tudi naši sodniki že spoznajo, da ni vse zlato, kar se sveti. Omenjena knjižica se sklicuje na postave, katere so še danes v veljavi in toraj je vsak vinar, katerega far čez pravo takso zahteva krivičen, zato pa je tudi stari pregovor da farški denar ne prinese žegna, ker je pogosto veliko krivičnega poleg.“

„Prav maš Anza“, poreče drugi, v Kotu sedeči mož v sredni dobi, „tudi naš fajmošter ali kako se imenujejo nadžupnik so z Rogačko grajšino v večni zvezi. Imeli so lani velik proces zavoljo nekih bolnih volov, pa so zgubili tožbo v Rogatcu in v Celju, nazadnje mogli so zelo globoko v žep poseči. Potem so zopet z gospodom sodnikom nekaj imeli, kjer so zopet tega krajšiga vlekli in zdaj jili ima dr. Mravlag v roki zavoljo pekovega Nadeka, saj več zavoljo tiste brvi, katero so oni s pomočjo kostremškega župnika podrli.“ Ravno pride natakarca in me prijazno vpraša če mi še sme eno osminko prinesiti. „Hvala, plačal bom, moram še naprej.“

Dalje sem se v gostilni zamotil nego sem hotel, toraj zdaj naravnost proti Podplatu; mislil sem jo še proti Kostivnici, pa bo že pozno, ker hočem z vlakom nazaj na Slatino.

Doide me deklica, ki nese nekaj jajc na Podplat na predaj. Lepo me pozdravi in ker nisem vedel kaj žnjo govoriti, jo vprašam če je bila zadnjo krat pri šolski maši. Ona odgovori da ni bila, kajti župnik so sicer sv. meše oznanili za celi teden, pa so že v ponedeljek nekam odišli in še le v soboto večer domov prišli, ni bilo torej ne šolske maše, ne krščanskega nauka. Začuden jo vprašam v kateri fari da je doma ona mi poreče pri Sv. Petru na Medvedovem selu. Spomnil sem se zopet na Štajerca in zopet sem mu mogel prav dati, da skrtači take mrzle farje.

Ko dospem v Podplat, bilo je še čas do vlaka. Pogledam si lepo kapelico tik ceste in potem se vsedem v prijazni vrt gostilne Kupnik.

Stalo je precej živine pred gostilno in zvedel sem, da je bil v bližini sejem. En pogled skoz okno

me je podučil, da je pravej pivcev v gostilni; zani-mala me je pa družba pri eni mali mizi pri oknu. Poslušal sem toraj njih pogovor. Zagoreti mož z fajfo v ustih udari po mizi, in pravi, to pa ne sme biti, spoved je skrivnost in to ne sme biti, da bi spovednik koga silil, da bi mu pri spovedi obstal, da je krivo prisegel. Bila je velika vreša, eden to drugi to trdoč, pa toliko sem zastopil, da je v Šmarji pri Jelšah neki kaplan, kateri baje zelo rad z damami občuje, pri neki spovedi za sveto leto lani enega moža silil, da naj obstoji, da je ob priliki procesa zavoljo nekih bolnih volov proti križovskemu nadžup-niku krivo pričal in da sploh pri spovedi moškim le pod tem pogojem odvezo da, da spovedanec ob-ljubi, da ne bo več Štajerca bral.

Z glavo maje zapustim vrt in hitim na kolodvor in vlak je tudi tukaj.

Vstopim v kope 3. razred, ko mi nek popotnik prijazno reče v onem kopeju so g. župnik od Sv. Petra, Sparhakl, znabiti greste rajši tja.

Hvala mu porečem velja tukaj, vrata so bile od-prta in slišal sem deloma tudi videl sem mojega kolega, pravil je ves čas od svoje bogate nečakinje.

Ko na Slatini voz zapustim, izstopil je tudi gos-pod Sparhakl in mahal proti neki vili, drugo jutro pa sem ga videl nazaj mahati proti kolodvoru. Uboga se mi zdela je taka fara, pa zvedel sem, da je dostikrat gospod tukaj.

Dragi moj tovariš oče N. zvedel sem še od neke dninarce, katera je bila slučajno upijanjena strašne reči povedala iz neke kaplanije od neke zofe, od lojtre in več tacega ščim sploh nočem tvojega mislega srca mučiti; tudi neka gostilna z žensko postrežbo kakor ena klet so priče, zakaj vera peša.

Podal bi se še rad nižje Rogatca, pa zvedel sem, da ležijo tam Žetale. Lahko ugoniš, zakaj da taj ne grem. Tam je Šlamberger našo stanovko čast s strašno živinsko nečistostjo oskrnil. Beri častiti oče napredne časopise najšel bodeš v vsaki številki, kaj da delajo mašniki, gotovo ne v prid naše sv. vere. Misli na patra Mayrhofer v Gradcu, na kaplana kateri je hotel svojega župnika pri daritvi sv. maše zastrepiti in ta strupena kača še se je dolgo v našem zvišanem stanu pomikala. Pojdi z mano, blizo prijaznega trga Konjice najšla bodeva zajčki samo-stand, neme stene bi ti rade povedle, kaj se je svoje-časno tam godilo. Čast in slava cesarju Jožefu, ka-teri je ta oltar pekla razdjal. —

Sivolasi starček si obriše solze izza oči in vzklikne proti zvezdnatem nebu: „Vsegamogočni usmili se me in pokliči me na račun. Zdaj vem, zakaj vera peša. Po takem ni se temu čuditi. To je samo v enem okraju, gotovo se godijo v drugih okrajih še morebiti hujše reči, moj Bog kaj še bo.“

Shod klerikalnih hujskačev v Mariboru.

Dne 3. in 4. septembra t. l. vršilo se bode v Mariboru zborovanje kršč. socijalne zveze. Noben

mladenič, pravi „Gospodar“ ne sme manjkati. (Zakaj pa te stare ne vabi, dobro ve, da na tako lumpa-rijo ne bi dobro odgovarjali.) Na stotine prišlo bo baje navdušenih klerikalčkov k temu zborovanju. „Slovenski Narod“ svari pred obiskom ter reče, da bodo k temu shodu duhovniki zbobnali svojih backov. Tudi mi svajimo, ter rečemo: „Napredni mladenič, ostani doma in ne pojdi v Maribor oslarij poslušat.“ „Štajerc“ je kot dober prijatelj generala shoda dr. Korošca tudi dobil vabilo in celi vapored in prog-ram ter o vseh govorih, ki se bodo držali, izvle-ček in tudi imena govornikov nam je povedal. Slu-šajte toraj bralci, kako se bode cel shod in sloves-nost vršila. Popoldne 3. septembra bo sprejem udelež-nikov, ki bodo od „vseh strani“ prišli. Sprejemni komitej že čaka v čakalnici, sami dohtarji. Danes so v gospodsko-narodni obleki z belimi bregušami, na-mesto cigare kadijo kratke pipice in na glavi imajo gosposki cilindri, visoki, z nemškimi mariborškim biksom nabiksani škornji se že od daleč svetijo in beli frak zmisli nas na nekdanjo nošo naših vojakov. Kdo pa je pri tem komiteju? Dr. Pipuš, Dr. Glaser, veliki dr. Dečko, poslanca Roškar in Robič, dr. Jurij Hrašovec, dr. Omulec in nekaj debelih župnikov in slokih kaplanov. Naenkrat prikadi vlak in general shoda Korošec pozdravi prišle, komitej da znamenje in burno ploskanje se bo začelo, tako, da se bo hotel podreti kolodvor. Sedaj vrstijo Korošec navzoče. Najpred debele farške kuharice, potem pridejo druž-benice potem fanti iz bratovščin nazadnje pridejo drugi „neaktivni“ klerikalci. Med posameznim raz-deljeni so oficirji duhovniki in šarži mežnarji in or-ganisti. Korošec pregrae se z velikim rudečim pla-ščem in komandira: „Naprej, stopaj, muzika špilaj!“ Pa ker muzika ne špila, zmisli se hitro, kak hakele da z godbo ima, on se obrne in reče, nič ne de, če nimamo muzike, Mariborčani so nam jo prepovedali. Kaj so pa zadi za gospodi na vozu, ki ga vlečejo 4 osli, in na katerem je toliko flašic in pocenlablnov. To je saniteta shoda. Če postane podoč enemu slabo, takoj dobi od zdravnikov sanitete malo Hutarovega „kräuterliker“ in nekaj Ornikovega pocenlablna za pokrepčanje. Saniteta obstoji iz samih izvrstnih zdrav-nikov, dr. Kristan, dr. Tiplič, dr. Gregorec in dr. Cloupek. Na zadnjem vozu pride tren z Ornikovimi kolači. Te so v Ptujju kupili, ker pride ceneje in „Narodni Dom“ tudi nima za vse udeležnike dovolj jesti. Tako pomikale bodo se vrste v „Narodni Dom“, kjer bodo zginile in hitro bodo vrata zaprli a vendar „Štajerc“ bo notri smuknil in vse poslušal in verno gledal. Črez nekoliko časa prišli bodo spet udeležniki vun, da si pogledajo mesto Maribor. Korošec peljal bo družbenice in farške kuharice, pardon farške ku-harice in družbenice k svoji palači, da si jo ogle-dajo, pa le od zunaj. Vstop dovoljen je le po noči. Mladenci prišli bodo skoraj domov, v mestu diši preveč po Nemcih in vsa poslopja so od Nemcev nareta, to jih v oči bode in raje grejo domov v Na-rodni Dom, da si operejo ušesa, da bodo pri veli-kem koncertu ob 5. uri bolje slišali. Komaj

enkrat udarila bo ura pet in „velikanski koncert“ se bo pričel.“ Hajdinski tamburaši pod komando nadučitelja Podobnika bodo nastopili in pridružili se jim bodo še drugi tamburaši, da bo „verstärkte Kapelle.“ Petja seveda tudi ne bo manjkalo in znani slomškarici Stupica zapeli boste, kak pojejo angeljci v nebeškem „prikletu.“ Klaviršpilo bo seveda general Korošec, framski župnik Muršec pa bo dajal takt. Kritiki koncerta, (ki bodo seveda morali hvaliti v prvi vrsti tamburaše,) bode kaplan Gomilšek in župnik Žmavc iz sv. Benedikta. Debeli mali Medved godrnjal bo pohvalno med koncertom in stem spodbujal pevce in muzikante. Koncert trajal bo precej dolgo, do teme. Polno hvale leže se vse spat. Tiha noč. — — Narava spi, muzikanti in pevci spe, tudi družbenice in fanti od bratovščin. Tudi ti oče in mati doma mirno spi, tvojim otrokom v Mariboru se nič ne bo zgodilo. General Korošec razpostavil bo krog tabora straže, oficirji in on dobro bodo budili in vse bo varno pod plaščem generalovim. Kje bo spala mladina, ne vemo, a ta vemo, da varno. Rano zjutraj zaigrali bodo še zaspani in še malo od vinca navdušeni tamburaški muzikantje budilnico, hitro bo vse po koncu. Ob 8. dopoldne bo 1. zborovanje. Črez stanovsko in mladeninsko organizacijo govoril bo seveda general Korošec. „Mladina, mladina, mladina“ bo se slišalo iz govora, tebe kmet ne bo imenoval, ti si prebrisan, tebe niti ne bodo hoteli pri zboru. Črez izdajanje in razširjanje časopisov govoril bo sodnijsko znan ovađuh dr. Brumen in nadučitelj Skrlec iz Sv. Andraš v Sl. Gor. Regimentne, goreče besede bo govoril; nazadnje pa bo se napihnil in zaklical „berite Štajerca, Štajerca, Štajerca.“ Temu govoru sledilo bo splošno navdušenje. Kako je organizovati branje časopisov povedala bosta prijatelja Štajerca poštar Koser in poštar Škerlec. O socialnih kurzih govoril bo urednik Križman in Kosi, ki je bil pri okrajnem zastopu v Celju kot sekretar. Poduk o knjigovodstvu dal nam bo prelat Drozg iz Prage, ki je milijone kmečkega denarja v svoj žep vtaknil in zato dobil 7 let težke ječe. Za njim govorili bodo nekdanji načelniki konzumov, in vsi zapeljivci ljudstva, posebno župnik Kralj iz Leskovca bo na dolgo in široko razlagal, kako se morajo knjige voditi, da se pride ob kant. Za zahvalo kazalo bo vkanjeno ljudstvo debele palice, z klici „fej vas bodi“, pa samo iz navdušenosti. Dr. Dečko govoril bo resne besede o higijeni. Njegov govor nadaljevali bodo zdravniki od sanitete, Cloupek, Gregorec, Tiplič in Kristan. O zakondajstvu poročal bo hofrat Ploj a z njegovimi besedami se ne bo strinjal dr. Slepč in malo bo manjkalo, da se ne bosta za lase prijela. Dr. Dečko in dr. Pipuš pomirila jih bosta slednjič in Hrašovec bo potem izjavil, da bo o tej točki pri zborovanju drugo leto potem govoril nekdanji načelnik okrajnega zastopa Zelenik. Kot domače in društvene knjižice priporočal bo učitelj A. Kosi svoje imenitne „zabavne knjižice“, drugače mu baje zgnili pod streho, ker mu jih do zdaj nikdo ni hotel kupiti. Kot uzor društvene zabave

zaplesal bo murski sokol z polnimi litrskimi flašami v rokah kolo okrog pečenega prašica. Iz same bratovske navdušenosti bodo se začeli tako objemati, da bo po zabavi poklicana saniteta, da jim obveže krvave glave. Župnik Kunce in kaplan Stuhec govorila bosta za vzgojitev narodnega petja in nazadnje bosta zapela: „Midva sva fanta z naklno, naklno, pijema rada z fraklno, fraklno i. t. d. Ravnatelj semenišča govoril bo o vzgoji voditeljev in nazadnje bojo prišli do sklepa, da bodo najboljši voditelji spričani gimnazijci, ti imajo baje debelo kožo in te ni mogoče tako hitro v rog zagnati. Ti bodo tebe kmet rešili vseh skrbi. Ob 12. uri znašli se bodo spet vsi pri obedu; mnogo jih je namreč že med govorom odišlo na kak glažek. Jedli bodo župo brez imena, v kateri bodo plavali frankfurtarji, pečenka bo meso „nemčurov“, ki so jih klerikalci raztrgali. Melšpeis bo drugo leto, sedaj je premalo denarja. Vino bo po zbircah pri nemcih v Halozah nafahtano, pivo pa isto, ki ga je moral Kukec kar 50 hl, ker je bilo pokvarjeno, proč vrči. Kot pijačo za korajžo priporočal bo general Korošec posebno mladeničem „pristen ptujski šnops“ od Hütera, Makslna ali Kaisera. Da bo bolje teknil razdelaval bo kolače in kiflice od svojega prijatelja Ornika. Popoldne ob 2. uri bo drugo zborovanje in govoril po čez vzajemnost socialnega dela in o duho vzajemnosti prvi urednik „Slovenskega Naroda“, kateri je telegrafično bil poklican, da bo kot znan prijatelj Korošca in njegovih oficirjev čez to točko referiral, kajti župnik Mažir, ki bi po Korošecovim načrtom moral to govoriti, je nekam zginil. Agent „Slavije“ govoril bo o zavarovanju in toplo bo priporočal vsem udeležnikom zavarovanju proti mačaku ali kocenjamru. Daljša točka je boj proti alkoholizmu. (Joj, joj in to pride tako kasno, ko se je že toliko vina, šnopsa in narodnega piva spilo.) Ker že jih mnogo radi prevelikega boja proti alkoholizmu ne bo poslušalo več dovolj pazljivo, sklenilo se bo, da bosta čez to točko govorila pri prihodnjem shodu župnik Kralj in urednik Križman, znana sovražnika vsake opojne pijače. O skrbi za izseljence govoril bo dr. Brumen in rekel bo med drugim, da se je on tudi večkrat ravno nerad na Krajsko preselil, in kako ga je veselilo, da se nanj zmislil Štajerc v tujini in ga tamkaj najtopleje priporočal in skrbel, da se mu je dobro godilo. Zato je pa vedno rad prišel domu, v rojstno mestice svojega preljubljenega „Štajerca.“ „Štajercu“ se ima baje zahvaliti za dobre juhe, za ričet in kašo, ki je na Kranjskem jedel. Žitalski kaplan Slamberger, prasec v talaru, se bo kaj toplo zavzel za varstvo žensk, posebno mladih nepohujšanih družbenic in glavni govor bo „ne dajte se zapeljati, čuvajte svojo nedolžnost posebno pred duhovniki.“ O tej točki rado bi še nekaj župnikov govorilo pa „Štajerc“ začel bo tako hudo zevati, da bodo sprevidli, bolje je, da storijo skoraj zborovanju konec. Koroški zveličar dr. Brejc bo na nasvet zdravnika dr. Kreft-a iz zdravstvenih vzrokov klical, naj se govori o zadnji točki „Zveza“. Ker pa bodo že zaradi preveč užitega piva

in vina skoraj vsi jeziki, ki bi morali govoriti o „zvezi“ res zvezani, vstal bo „Štajerc“ in rekel: Zveza naj velja, pa med naprednjaki. Oklenite se ve poturice le vaših črnih in dohtarskih prijateljev, naprednjaki oklenite se pa vašega pravega prijatelja „Štajerca.“ Nadalje še bo v tem govoril in tako silno, da bo en klerikalec za drugim pete pobrisal. Le urednik „Slov. Naroda“ „ostal bo in po končanem govoru rekel bo: „Štajerc“ prav si jo pogruntal, pojďma domov, zadnja sva ostala, vsi drugi so od straha pobegnili.

Rusko-japonska vojska.

Zgube Japoncev in Rusov.

Kakor poroča dopisnik iz Tokija angleškim listom, znašajo zgube Japoncev do konca meseca junija 166.756 mrtvih in ranjenih, od katerih jih je okoli 38.780 v boju padlo ali na ranah umrlo. Rusov mrtvih in ranjenih je najmanj 320.779. Ujetih Japoncev imajo Rusi le 546, Japonci pa ujetih Rusov 67.701 tedaj 100-krat več jetnikov. Od 83 vojnih ladij ostalo jih je Rusom le 10. Japonci zgubili so od 76 vojnih ladij, samo 12, Rusom proč vzeli so pa 7 ladij, in tri, ki so utonile, iz morja vzdignili, tako da so Japonci, ker so uplenjene ruske ladije boljše nego lastne zgubljene, po morski bitki močnejši na ladijah, nego prej.

Mirovna pogajanja.

Do sedaj še se ne ve, ali bo mir ali ne. V eni zadnjih sej prišli so Japonci z novimi predlogi, a ruski pooblaščenec, Vite je mirno odgovoril: Nimamo ničesar ponuditi. Polovica Sahalina in nič odškodnine, to so naše zadnje besede. Konferenca so se baje do pondeljka odgodile. Na bojišču mirujejo operacije, vojaki pričakujejo željno mir, da pridejo po dolgih mukah v domovino.

Mir sklenjen.

Iz Pourtsmoutha je došlo prvo oficijalno poročilo, da se je v seji 29. avgusta doseglo **popolno sporazumljenje glede vseh mirovnih vprašanj**. Sklenilo se je, da se začne takoj izdelovati **mirovna pogodba**. Japonci so glede vseh prepornih točk odnehali. — Seja se je začela že ob 1/2 10. zjutraj. Japonski delegatje so prišli z obsežnimi pooblastili ter takoj v začetku seje izrazili željo, naj bi se mir čimprej sklenil.

Spodnještajerske novice.

Izlet v štajerske vinograde. 7. septembra t. l. prišlo bode več gospodov iz Dunaja pregledovat naših vinogradov v okrajih Maribor, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Radgona itd. Pri tem izletu, ki bo 3 dni trajal, bodo se vršila predavanja o vinogradstvu, obisk kleti in pokušanje vina. K izletu vabi se vsak vinogradnik in znašali bodo stroški za osebo okoli 20 kron. Vsak, ki se hoče tega izleta udeležiti, naj piše na gospoda

Ferdinand Rekendorfer, vinogradski ravnatelj (Weinbaudirektor), Dunaj I. Herrengasse 13. Za vožnjo priskrbeli se bodo vozni listi po znižanih cenah. Priporočamo našim vinogradnikom ta izlet najtopleje, koristil bo dosti in tudi zabava ne bo izostala.

Samomor. 20. avgusta našli so štorovski lovci povodom lisičjega lova v Sv. Janžu, občina Sv. Lovrenc nad Prožinom na pečini pod cerkvijo nekega mrtvega človeka; bil je dobro oblečen, imel je pri sebi 7 K gotovega denarja in en samokres, iz katerega sta bila izstreljena dva strela. Iz tega je sklepati, da je samomor storil.

V Rogatcu postavijo novo uradno poslopje, kjer bodo nastanjeni tamošnji ces. kr. uradi. Dozdaj so bili večinoma raztreseni po zasebnih stanovanjih.

Neprevidnost pri streljanju. Pri streljanju z možnarji na dan cesarjevega rojstnega dneva ponesrečil je posestnik Simonič v Sv. Urbanu pri Ptuj. Nesel je v rokah smodnik in od goreče smodke (cigare) je padla iskra in ga užgala. Smodnik je eksplodiral in močno ranil Simoniča v obrazu in na rokah.

Nagla smrt. Iz Črešnjevca se nam poroča: Nagloma zbolel je tukajšnji učitelj g. Leon Vrbič, star 24 let. Komaj bilo mu je mogoče se v boleznini na dom preseliti, kjer je v 8-dnevni boleznini umrl. Pokopali so ga 19. avgusta doma v Škofji Loki na Kranjskem. — Zaradi izvanredne pohlevnosti, miroljubnosti ter jako treznega moralčnega življenja bil je pri vseh ljudeh jako priljubljen in spoštovan. Čeravno se v politiko ni vtikal, bil je iskren Slovenec. V času preselitve iz Kranjskega na Štajersko v zadnji jeseni, krtačil ga je čevkavi kranjski farški „Slovenec“, pajdaš „Slov. Gospodarja“. „Slov. Narod“ ga je branil. — Črešnjevčani smo pri tem ročno spoznali, da je g. L. Vrbič vrl značaj in korenit možak. Kahka mu zemljica bodi, v miru naj počiva ter se naj njega ljubeči Črešnjevčani spominjajo.

Videm pri Krškem. Naše novo šolsko poslopje ima dvojezičen napis „ljudska šola — Volksschule“. To je Žičkarju trn v očeh, zaradi tega namerava nemški napis odstraniti. Pa brihten fant je on vendar. Dobro ve, ako se to sedaj zgodi, se bode to gotovo po časnikih razširjalo, to bi pa njegovi efektni loteriji zelo škodovalo, kajti do sedaj so Nemci več kronc doposlali, kakor drugi. Zaraditega se je enkrat izrazil, počakajmo do srečkanja, potem bomo ta napis odstranili. To je Žičkarjeva politika. Gotovo bi mu bili davkoplačevalci hvaležni, ako bi se mu to podjetje (efektna loterija) posrečila in če bi bila na reelni podlagi. Če pa on s takimi strasti deluje, se tudi davkoplačevalcem studi.

Smrt na premiciji. V Sv. Venceslavu pri Slov. Bistrici prišel je na primicijo nepričakovan gost, bela smrt. O tem se nam poroča: 20. t. m. obhajati bi se imela pri nas velika primicija. Nafehtalo se za njo ni manj nego 6 polštartinskih sodov vina, mnogo telet in kureline. „Svečanost“ trajati bi imela 3 dni, 300 oseb je bilo povabljenih. Seveda morali so pri tem tudi z možnarji streljati, brez streljanja ni pra-

vega veselja po mnenju naših črnih gospodov. Že dan poprej bilo je grozno pokanjo, v nedeljo pa bi še huje moglo biti, če ne bi nesreča že od začetka prišla. Primiciantov oče sprejel je za streljanje viničarja Janeza Vidmar. Ker je ta mož že starejši in že skozi 6 let proti toči streljal, mislili so, da je streljanje v najboljših rokah, ki bodo to izvrstno izvršile. Vidmar imel je nalogo, da je nastavljene možnarje sprožil. Pri tem pa je bil tako nepreviden, da je imel samo 8 cm dolgo netilno nit (Zündschnur). Pri tretjem strelu mu je vse, s čim je bil možar nabasan v lice zletelo in ga takoj usmrtilo. Pomagači leteli so takoj k fajmoštru na veselo veselico in mu žalosten dogodek povedali. Župnik ukazal je takoj, da se možnarji odstranijo in se henja z streljanjem. Vidmarja pustili so na mestu nesreče, dokler ni prišla sodnijska komisija. Zakaj oblasti ne prepovejo takega streljanja, pri katerem se je zgodilo že toliko nesreče? Vidmar bil je 55 let star in oženjen.

Uradni jezik. Če klerikalne cunje in drugi buda-lasti prvaški listi družega ne vejo pisati, zasedejo spet staro kljuse, uradni jezik. Potem tarnajo, da se tako malo slevenski uraduje in kar besne nad županom, o katerem zvejo, da uraduje nemški. Napredni župani, uradujte le zanaprej nemški, pokažite oblastim, da veste kaj, da ste si nekaj sveta skušali in da veste drugi jezik pri uradovanju rabiti, ne kakor prvaki, ki znajo samo tedaj nemški, še se gre za kšeft in za profit. Koliko županov pride in pravi, nemške dopise od oblasti sem bolj razumel, ko sedanje slovenske. Če dobim slovenske dopise od uradnikov, moram vselej k župniku, da mi to raztolmači, kaj da hočejo gospodje. Dolgo bilo je ljudstvo z nemškim uradovanjem prav zadovoljno, dohtarji pa in duhovniki so začeli hujskati, češ, kmet ne sme nemški razumeti, čisto ga moramo temu odvaditi, ko se nam pa to posreči, začeli bomo z nemškim jezikom zaslepljenecem kožo čez glave potegovati.

Veteranec na smrtni postelji in hujskač v duhovski suknji kot tolažnik. Iz Sv. Tomaža pri Ormožu se nam poroča: V naši občini živi 76-letni veteranec Zelenjak, ki si je že dokaj sveta skušal in tudi zna 4 jezike, nemški, slovenski, francoski in italijanski. Za dom in cesarja bil je večkrat na bojišču, kjer so kroglice žvižgale, gotovo častivreden mož. Ne davno bil je na smrt bolan in prosil je za duhovnika. Prišel je k njemu kaplan Močnik, znan hujskač v črni suknji, in kot takega pokazal se je tudi pri našem bolniku. Vse domačine pozove v hišo in reče, da mu prej ne da odveze, predno ne odstopi vpricho vseh navzočih od „Štajerca“. Dolgo ni hotel veteranec privoliti, nazadnje pa je vendar strah, da bi morebiti brez odveze moral pred sodni stol, premagal. Tako delujejo že pri nas duhovniki in še se čudijo, zakaj da vera peša.

Zemljiškoknjižni vodja kot prvaški agitator. Iz Oplotnice se nam poroča: V nedeljo 15. t. m. vznemirilo je zelo nekaj naših prebivalcev, (komaj da so se malo po dolgem volilnem boju pomirili,) agiti-

ranje in postopanje prvaškega hujskača. Proti večeru tega dne prišel je v gostilno gospe Kunej, ki je bila polna gostov, ces. kr. zemljiškoknjižni vodja Kruhar iz Kozja z celim svojim sorodstvom. Kruhar potreboval je vžgalico, da bi si smodko prižgal in natakhar prinesel mu je vžgalice, pa po naključbi šudmarkove. Komaj je Kruhar to videl, postal je zelen in žolt od jeze, posebno pa njegova milostiva, neka „plemenita“ Kranjica. Z pestjo udarila je na stol in rekla, „črna zemlja naj se odpre in požre vse nemčurje.“ Ker je vidla, da bi ji morebiti kdo klepetuljav zob brez zamere izbil, zginila je iz gostilne svojevoljno, kajti drugače bi šlo z pomočjo hišnega hlapca. Gospod zemljiškoknjižni vodja ostali so pa še v krčmi in še dalje zabavljali. Nek gospod ga opominja, naj bo miren, drugače pride na sveži zrak. Vse nič ni pomagalo. Ko pa pride v krčmo gostilničar in posestnik Založnik in tudi temu ni dal miru, prišli so gostje gospoda uradnika in ga na cesto vrgli, da se je kar skadilo, ko je se nerahlo ceste dotaknil, nakar je tiho pete odnesel. Da je pri tem nekaj „modrih“ na svoje telo dobil, je umevno. Čuditi se moramo trpežljivosti oplotniških naprednjakov, da si niso takoj ko je začel zabavljati, z znanim zdravilom „marš vun, per dampf“ pomagali. Na cesti naj bi se z milostivo Kranjico zabavljali, ne pa, da so ga tako dolgo pustili v krčmi. Ali so ga pustili, da se je malo pokrepčal za luftrajžo? — Kakor smo zvedli, prestavljen je Kruhar v Slov. Bistrico. Častitamo mestu Slov. Bistrica!

Iz Slov. Bistrice. „Domovina“ priporoča narodne trgovine in celo narodnega čevljarja. Ker so konzumi vsem kmetom, ki so se dali zapeljati, oči in denarnice odprli in se tedaj pod imenom „konzumi“ ne da več slepariti, izmislili so si nov manever, podrepnike, s katerimi si voditelji hočejo profit deliti, priporočajo zaslepljenemu ljudstvu pod geslom „Svoji k svojim,“ kar se naj raje reče, „kmet tvoj denar k našemu, potem boš srečen.“ Kako so konzumi žalostno poginili, tako bodo tudi izginili narodni trgovci. Kaj pa je o „Domovini“ držati, kaže to, da je vsaka številka zaplenjena. Listu, ki ne hujska in ne bojkotira, še se to ni zgodilo. „Domovina, Domovina,“ glej da ne boš namesto „zaplenjena“ enkrat „zaklenjena“ in tiho iz sveta zginila. Že tvojim prešnjim pristašem studi se tvoje surovo šinfanje in blatenje poštenih mož, in zato začno ti polagoma hrbet kazati.

Farovski hlapec — ubijalec. V Selnici prebodel je pobožni farovski hlapec Jože Pečnik nekega hlapca, uslužbenega pri trgovcu Jagodiču v Selnici, z nožem.

Javna zahvala. Podpisano šolsko vodstvo izreka tem potom vsem onim prijateljem šole iz Poličan in Loče, koji so pripomogli, da se je izlet ločkih šolarjev v Poličane tako sijajno obnesel, najizkrenejšo zahvalo. Osobito pa se zahvaljujejo za prireditve tega sijajnega izleta preblagemu gospodu Francu Hartner-ju iz Poličan, kateri je s svojo, z dobrimi jedi in pijačo obloženo mizo izletnike tako imenitno pogostil, da se ga bojo hvaležnega srca spominjali.

Bog plati tisočerkokrat to blago delo in daj mnogo tako plemenitih prijateljev šole in učiteljstva. Daljna zahvala gre policijski in ločki inteligenci, kateri ste s svojim posetom na izletu pokazali zanimanje za šolo. Šolsko vodstvo pri Sv. Duhu v Ločah, dne 28. avgusta 1905. Ivan Hönnigmann, šol. vodja.

Požar. V torek, dne 22. avgusta je nastal v s slamo kritek gospodarskem poslopju posestnika Mihaela Cenca v Penju pri Ločah požar, kateri bi bil skoraj pogubonosan za celo vas, če bi ločka požarna bramba ne bi bila pravočasno na pogorišče prihitela. Rekel bi skoraj prihitela, ker je mogla svojo težko brizgalnico vsled dveh brezsrčnih, sebičnih posestnikov, ki svojih konj, akoravno sta jih doma imela nista hotela v to svrhu upreči, skoraj do pol pota vleči in porivati. Ti ljudje menda mislijo, da je ločka požarna bramba kakšna „vaška kamela“, ki bi si naj svojo težko brizgalno samotež na pogorišče vlekla. No, več človekoljuba bi pa že smeli pričakovati. Da se je požarna bramba še pravočasno na pogorišče pripeljala, se je edino le zahvaliti plemeniti in človekoljubni Müllerjevi gospej, katera je za ostalo pot svoje, na travniku rabljeno konje zaukazala upreči pred brizgalno. Ta blag čin pa je požarni brambi omogočil rešiti vaščanom vsa njihova, z velikim trudom pridobljena imetja. Komaj prišedši na gorišče, že se je vnela slamnata streha Cenove hiše in bla bi vsa vas v kratkem času v plamenu, če bi se požarna bramba, kateri je navzoče ljudstvo prav pridno donášalo vodo, ne bla z vso požrtvovalnostjo gašenja poprijela. Ogenj na strehi se je kmalu zadušil in s tem daljna velika velika nesreča za sosede odvrnila. Rešilo se je bivališče, kakor tudi po pridnih, neustrašljivih sosedih vsa živina iz že napol pogoretega hleva. Vsled pomanjkanja vode se je ogenj še le po 7 urnem, trudapolnem gašenju zamogel popolnoma pogasiti. Ta požar je bil letos že tretji, katerega je naša mlada požarna bramba prav uspešno gasila, a loškega zloglasnega generala klerikalcev, kateri si je že tolikokrat svoj umazani jezik nad njo stegnil, smo pogrešali vsikdar na pogorišču. Tu se je spet pokazalo, da ta širokoustni sebičnež svoje človekoljubje samo na jeziku nosi.

Zadruga gostilničarjev, okraj Ptuj. Zadruga gostilničarjev imela je 15. avgusta glavno zborovanje. Predsednikom izvoljen je bil spet Ignac Rossmann z 39 glasi. Nadalje o tem poročali bomo prihodnjič, za sedaj nam manjka prostora.

Ormož. Napredne, zavedne kmete in mladeniče še enkrat svarimo pred izletom „murskega sokola“ v Ormož. Naj se ga udeleži fakinaža, lenuhi in postopači, priden, trezen mladenič pa bodi trdna skala in ubogaj resne besede tvojega očeta in tvoje matere, ki te svarita morebiti k krvavem pretepu iti, šif se življenja ne boš varen. Izlet nima namena šanstvo zabavljati, ampak hujskarija in sovražstvo je znaš sokola. To obsojamo in zato svarimo ljudstvo. ki se site doma!

Šoštanj. Brata Boha in posestniški sin Hliš pili neki krčmi ter se sprli. Brata Boha sta se z

noži lotila Hliša ter mu take rane prizadjala, da je umrl, ko so ga v bolnišnico nesli.

Sv. Jurij ob južni železnici. Dva hlapca krčmarja Doboviška sprla sta se radi neke malenkosti in eden potegnil je nož ter tako drugega zbedel, da je za nekoliko minut izdihnil dušo.

Pesniški dvor (Pössnitzshofen). 10. septembra popoldne ob 3 uri imela bo „Südmark“-a pri J. Gornigu glavno zborovanje. Društveniki vabijo se, da gotovo pridejo.

Ljutomer. Napadi na nemške uradnike ne henjajo, vedno in vedno blatijo jih prvaki. Celo tako daleč grejo, da rečejo, vsi dopisi, ki razkrivajo hinavščino in nakane prvakov, pridejo od nemških uradnikov. Tudi naš okrajni glavar jim ni po volji. Vsi občinski predstojniki so zadovoljni z okrajnim glavarjem in so mu popolno zaupanje izrekli, le prvakom ne ugaja. Fej čez prvaško klerikalno fakinažo. Veseli nas, da ljudstvo samo sodi in to naj bo zadoščenje našemu glavarju, katerega prosimo, naj še mnoga leta deluje v našem okraju v naprednem geslu.

Gabernik v Slov. Gor. Svojo ženo ustrelil je v nedeljo 20. avgusta zjutraj France Plohl, posestnik v Gaberniku. Vzrok bile so zakonske razmere, žena mu baje ni bila zvesta. Plohl odpeljal se je pred kratkim v Gradec in slišal je, da prodaja žena doma vse premičnine. Ko je prišel domov, našel je hišo zaklenjeno. Da bi jo našel in ključke dobil, počakal jo je ko je šla k rani meši. Ker mu ni hotela ključev izročiti ampak ga začela zmerjati, jo je ustrelil, nakar si še sedel na bicikl, ter se odpeljal. V Gradcu so ga prijeli pri nekem prijatelju. Tamkaj naredil je tudi testament v katerem je 6000 za lep gruft v Gradcu določil ostalo premoženje paje prepustil svojemu prijatelju. Že iz tega je razvidno, da Plohl ni bil pri zdravi pameti, kar tudi zdravniki potrdijo in sedaj je tudi v bolnišnici za slabomne. V pravi luči pokazal se je spet „Slov. Gospodar“ in druge enake cunje. Ker je Plohl rad bral „Štajerca“, takoj je „Štajercu“ kriv, da je to storil, takoj kriči, glejte sad „Štajerca“. Iz jeze, da je bralec „Štajerca“ bil, hoče siromaka še bolj očrtniti. Pa vedite cunje, največji njegovi sovražniki mu slabega spričevala ne morejo dati, Plohl bil je miren človek, družinske razmere so ga zmešale in v boleznih storil je to, o čem zdravni sanjal ne bi „Gospodar“, naš boj proti tebi bil je že do zdaj oster, a od zdaj naprej bo še huje. Brez pardona odkrili bomo ljudstvu vse tvoje in tvojih podreptnikov, duhovnikov, hinavščine, nakane itd. Toraj zapomni si to. Če pa rečeš, oče ga je slabo vzgojil, je temu „Štajercu“ kriv, takrat še ga ni bilo. Če je pa v slabi pameti to storil, ga ni „Štajercu“ zmotil, pač pa se je to že na misijonih mnogokrat zgodilo, da so ljudje prišli po krivdi misijonarjev ob pravo pamet.

Dopisi.

Videm spod. Štajer. (Občinske volitve). „Slov. Gospodar“ pa tudi „Domovina“ sta z veseljem naz-

nanila, da je tukaj pri zadnjih občinskih volitvah, ki so se dne 9. avgusta t. l. vršile, krščansko-slovenska stranka v III. volilnem razredu z ogromno množino zmagala, Štajercijanci pa so dobili samo po 52 glasov. Dopisun „Gospodarja“, debelo farče iz Rajhenburga, pri Tebi so vsi taisti Štajercijanci, kateri niso farški podrepniki. Tudi „Domovino“ opozarjamo, naj samo dopise od zanesljivih oseb sprejme, drugače se tako blamira, kakor se je sedaj. Kajti lahko dokažemo, da nasprotniki klerikalcev niso vsi Štajercijanci. Toraj zbralo se je tukaj večje število posestnikov, katerim nerednosti župana Bana ne ugajajo, in nastavili so za občinske volitve svoje kandidate. Ti kandidati so skoraj vsi udje narodno napredne stranke, vrli Slovenci. Da bi volilci imena teh kandidatov zvedli, dal je ta volilni odbor lepake nabiti, kateri klerikalcem niso ugajali. „Slov. Gospodar“ trdi, da so lepaki slovensko ljudstvo grdili. To ni nikdar res, glasili so se tako: „Volilci, danes Vam jo voliti može, ki naj skrbijo za blagor naše občine. Pomislite dobro, za koga oddate svoj glas. Kakor Vam je znano, ni sedanji občinski odbor izpolnjeval svoje naloge popolnoma, kar je razvidno iz letošnjega odloka deželnega odbora, v katerem se imenuje sedajno občinsko gospodarstvo skrajno zanemarjeno. itd. Te resnične zadnje besedice klerikalcem prav nič ne ugajajo. Ali sploh te besede kmeta grdi? ne mislim. Vkljub tega, da lepaki resnico govorijo, hočemo del odloka deželnega odbora z dne 20. aprila 1905 štev. 4766 citirati.

V. Ferneres findet der Landes-Ausschuss dem Gemeindevorstande hinsichtlich der Gemeinde Verwaltung folgendes zu bemerken. Die gesamte Geschäftsführung der Gemeinde ist eine äusserst nachlässige, zwar ungeachtet dessen, dass der Landes-Ausschuss in den letzten Jahren (26. V., 27. V. 1904, 21. I., 22. I. 1905) wiederholt Veranlassung gefunden hat, dem Gemeindevorstande eingehende Weisungen über die Gemeinde-Gebahrung zu erteilen.

Sedaj cenjeni bralci sodite sami, kdor laže, lepaki ali pa „Slov. Gospodar.“ Župan Ban gospodari v občini Videm od 9. maja 1903. V tem času je bil deželni uradnik dvakrat tukaj. Obojekrat je v občinskem gospodarstvu nerednosti našel, tudi od strank so se mu naznanile, kar je prav malo pomagalo, kajti gospod uradnik je bil v farovžu, potem že veste kakor je. Omeniti moramo, da je ravno v tem slučaju deželni odbor jako ednostransko ravnal. Kar je moral eden prejšnji župan za nepotrebne stroške zaračunjene pote občini povrniti, to je Banu prizaneslo, tu je Žičkar pomagal. Mi pa mislimo, da se naj vsi enako sodijo. Sedaj priprave za volitev ni volitev sama. Takoj, ko je bil volilni imenik volilcem na razpolago, videla se je pomota. Naša občina ima 623 davkoplačevalcev, zaradi tega mora 24 odbornikov izvoljenih biti. V imeniku za prvi volilni razred je bilo samo 18 volilcev zapisanih. Postava pa govori, da mora v vsakem volilnem razredu najmanj dvakrat več volilcev biti, kakor se odbornikov izvoli, če to ni, naj se iz II. razreda število nadomesti. Toraj bi

moral župan I. razredu 6 volilcev drugega razreda dodati. Na to pomoto je bil župan takoj od strani davkoplačilcev opozorjen, storil pa ni nič, sedaj se na glavarja izgovori. Ta pa je prazna, prav po Banu diši, lažnjivec ostane lažnjivec. Ta pomota se je za nalašč pustila, kajti gospodje klerikalci sami niso verjeli, da jim bodo naši kmetje tako na limanice šli. Poprej so mislil na propad, saj bi s tem pogreškom imeli vzrok za reklamacijo. Ubogi kmetje, kdaj bode naše prijatelje spoznali. Verujte, duhovniki niso nikdar Vaši prijatelji, kajti ti skrbijo le za svoj žep. Ako te nebi blo, nebi za višjo plačo delovali. Zameriti pa jim tega tudi ne moremo, vsak ima za familio skrbeti. (Govedič). — Kako so pa tudi ti gospodje agitirali. V vsakem sosednem farovžu so bili prepisi volilnega imenika na razpolago. Volilci so bili v farovž poklicani in tam se jim je zabrenkalo koga in kaj morajo voliti. Tudi naš kaplanček in organist, sta se z agitiranjem noč in dan trudila. Tudi Ban se je trudil, kolikor je mogoče, in koliko denarja ga je stalo, da je svoje volilce pri Nacetu napil. Še en par takih volitev, Banče pride ob svoje premoženje. V volilnem prostoru je bilo 5 duhovnikov celi čas navzočih samo Šlambergerja smo zgrešali, ako bi še ta bil, bi bila prečastitljiva družba kompletna. Kako so ti gospodje volilcem soufflerali, kar sploh dovoljeno ni, ampak v Žičkarjevi metropoli ni nič nemogoče. Ker se je tako nepostavno delovalo, je bila zmaga klerikalcem gotova. Debelo farče iz Rajhenburga je trdil, jaz sem v 6 občinah častni občan, vse povsod sem nemškutarje izbrcal. In zakaj se Žičkar trudi, da dobi občinski odbor na svojo stran, 31. decembra 1905 rabi zadosti kimovcev, da bi mu dovolili znesek 40000 kron za njegovo efektno loterijo. Sramujte se Žičkar, takih špekulacij, pa sramujte se tudi, da tacega človeka, no je Ban protezirate. Pa tudi sramota za nas Videnske občane, da nimamo družega za župana, kakor Bana. Ban se lahko trese za svoj županov stolček, gotovo, kajti ta mu nese štofast gvant. Lahko je na ime občine od različnih tvrdk blago naročiti, župansko plačo potegniti in si še pote posebej zaračunite itd. Čudno je, da politična oblast v Videnske razmere tako malo pogleda. Ta bi imela pravico župana in odbor odstraniti in političnega komisarja postaviti, vzrokov je dovolj in ti so: 1. župan Ban ni zmožen za občinske volitve priprave ukreniti, dvakrat se je sedaj volitev onemogočila; 2. župan Ban je primoran po gor omenjenem odloku deželnega odbora občini svoto 645 K 56 vin. povrniti. Ta svota bi bila še veliko večja, ako nebi deželni odbor ednostransko ravnal. Če politična oblast noče nič storiti, bodo davkoplačevalci se morali pri namestnji pritožiti, da komisar pride in občinske razmere uredi. Gospod Ban prišel bo vendar čas ko ba treba županski stolček zapustiti, zora puca, dan se dela. Štajercijanci. Drugič več!

Iz Terbegovec. Ker sem ravno bral v zadnji številki „Štajerca“ kako se je gospod župnik Kunce zagovarjal glede volitve v Terbegovcih, hočem nekaj

resnice pridjati, kar se je pred volitvo godilo. Gospod župnik trdi, da ni hodil kaplan za volilci. To se lahko s pričami dokaže, da je res hodil. Trdi se tudi, da gospod župnik ni stal celi dan na volitvi, temveč je tudi nekaj časa presedel, da je bil prepričan, katerim bo hvaležnost dolžan. En dan pred volitvijo, ko se je namreč obhajal praznik najsvetejšega rešnjega telesa, si na vse zgodaj videl na poslopih vse polno plavih in žolтиh vabil nabitih pri farni cerkve sv. Jurija ob Ščavnici; pred župniščem stojita dva velika laška kostanja, ktera dva sta tudi morala terpeti, da so njima žreblji predrli lub in da so obesili vabilo gor, čeravno se že od starodavnih časov v njih senci bere zadnji evangelij in deli zadnji sv. blagoslov telovega obhoda. Premislite toraj gospod župnik, kako so bila ta vabila vkinč za take cerkvene obrede! Ščim se je motilo verno ljudstvo ta dan, mesto da bi Boga prosilo za sv. blagoslov, je bralo, da bo popoldan volilni shod v gostilni Lorenca Šijanca in končno tamburaška godba, ktera se je na ta praznik v mežnarovi hiši s plesom končala. Zvečer na dan volitve prišli so vam župnik pevci za vaš god častit. Rekli ste jim, da bojo enkrat vsi volilci iz Bolehnečic, ktere so spravili g. kaplan na volišče za vašo stranko šli enkrat v Rožički vrh, kar se je res na 16. julija zgodilo, in ste njim tam z najboljšim vinom postregli, ktere ga še menda noben vaš delavec ni okusil. Na dan volitve bili ste že pred časom na licu volilnega prostora, da ste zamogli volilce zbirati pod svoje peroti. Pri tem sta vam prav pridno pomagala jamnički slikar in štrigofski Vuk. Ni vam bilo nič žal za taisti denar, kojega ste tam za vino dali in s pomočjo vina si volilce pridobili. Prišel je tudi zraven vas vaš dober pomočnik, kteri je seveda tudi duhovskega stanu in mu ni bila predolga pot od Kapele. Ta bi tudi boljše delo storil, ako bi tiste krone, ktere je tam za vino dal med volilce, ponudil svojemu bolnemu očetu, kteri je v resnici podpore vreden ter kolne svojega sina, da ga je spravil ob vso imetje, da zdaj živi v Kraljovcih pri usmiljenih ljudeh. Ko se bode sedaj v Kraljovcih volitev vršila, vem da se je bode udeležila, potrudita se tedaj in poglejta tam stariga Bolkoviča in uverjena bodeta, da nisem lažnik. Držita se Kristusovih besed: „Bodite usmiljeni in usmiljenje boste dosegli.“

Sv. Duh pri Sv. Juriju ob Ščavnici. (Nezahtevana daroljubnost). Čitalo se je v „Slov. Gospodarju“ od 10. t. m. od nekega kaplana F. Št. z imenom prijatelj otroški; to pa zategadelj ker je podaril šolski mladini v Sv. Duhu veliko knjižič in sv. pismo v podobah 41 K vrednosti. Tem potom izrekamo mu duhovščani v imenu šolske mladine lepo zahvalo. Za svojevolno daroljubnost dveh pečatov in sicer eden za šolsko načelnost, drug za šolsko vodstvo, se dobrotniku od duhovščanov zahvala odkloni. Duhovščani so že veliko kronic morali žrtovati za šolo, gotovo bi še se teh par kronic za pečata dali. Dramota za načelnika, da si tega ni sam priskrbel, saj je že toliko kronic pometenih in vendar mu nihče ni nasprotoval. Mislimo, zakaj je bilo potrebno to neprijetno

darilo, od častite osebe je, duhovščanom pa je vendar smrdljivo. Šolski svet se je vselej pri sejah z dobrim porazumel, samo če je ta kaplan zraven bil, bila je baje vselej razprtija, vse je hotel ta gospod pod svoj klobuk slamnjak spraviti. Neustrašen duhovščan.

Iz Oplotnice. Ker obeta župnik čadramski, Bezenšek z prižnice in v nekterih klerikalnih cunjah 4000 K istemu, ki dokaže, da je zbirca za organista rešena, damo naslednje resnične podatke: Res je, da tirja od davkoplačevalcev cerkveno konkurenčni odbor pod ogibom tožbe 4 letno doplačilo za organista. Resnica je, da se glasi na prvi strani tabele črez rečene zbirce „za organista in mežnarja“. Nadalje je resnica, da imamo mnogo uradnih potrdil, kjer se glasi za „organista in mežnarja“. Tedaj je trditev, da je zbirca za organista rešena, čisto upravičena. Da se to do sedaj ni po aktih dokazalo, je vzrok ta, da ni mogoče dotičnega akta najti, o čem je tudi c. kr. glavarstvo v Konjicah župnika Bezenška obvestilo. Čadramski župnik Bezenšek naj le da obetano nagrado v znesku 4000 K v sodnijski depositni urad, če res hoče nagrado izplačati. Če je, kakor reče, žiher da je zbirca za organista rešena, ni nikake ovire, da ne bi dal denar v depositni urad in za denar tudi nikake nevarščine ni, pač je varnost za istega, ki bo resničnost dokazal, da dobi 4000 K. Radovedni smo, kaj bo zdaj storil župnik čadramski. Mi davkoplačevalci pa vemo, kaj imamo v tej zadevi za storiti.

Razne stvari.

Kava bo dražja. Poročilo, katero gotovo naše gospodinje ne bo razvesilo. In kakor se poroča iz verjetne strani, postala bo kila kava za 40 v reči štirideset vinarjev dražja, in sicer ta cenejša kava, kajti trgovci niso nič zaslužili pri prodaji ceneje kave. Mislimo, da se bodo odjemalci in kupci zelo protistavljali.

Umetni mlin „Hungaria“ v Szolnoku je pogorel. Zgodilo se je tudi več eksplozij. Mnogo ljudij je našlo smrt v ognju. Škoda je velikanska, zavarovalnina znaša 2 milijona kron.

Ženo takoj po poroki ustrelil je v Riegersdorf-u ključavničar Waclav Friče. Ko so bili gostje v drugi sobi, ustrelil je omenjeni mlado ženo, ker so se nje-govi in ženini stariši nekaj sprli.

Za učitelje. Vojvoda Georg v Meiningu je raje od svoje plače 100.000 mark pogrešal, nego da bi plača za učitelje še dalje v njegovi vojvodini tako slaba bila.

Kdo jo pozna? Pri kmetu Antonu Sumper v Jakling-u na Koroškem našli so 8. avgusta mrtvo otroško truplo. Misli se, da je otrok od neke žanjice, ki je takrat bila pri omenjemu kmetu v delu, in katera je neke na hrvaško-kranjski meji doma. Njeno ime ni znano in se tudi ne ve, kje se sedaj zadržuje. Vsakdo, ki kaj o tej žanjici ve, naj to javi deželni sodnji v Celovcu odd. I. ali bližnji sod-niji ali žendarski postaji.

Brezmerna hujskarja. Iz Velikovca (Koroško) se nam poroča. Pri nas duhovniki brezumno hujskajo. Resnico hočejo na vse čine predrugačiti, vedno se poslužujejo § 19 tiskovnega zakona, v šoli so ¾ otrok nemških starišev in vendar hočeta znana farja le slovenski veronauk podučevati. Res samo da hujskata in ljudstvo vznemirjata. Farji so pač povsod jednaki.

Kako so hudirja pregnali. Iz Solnograda se poroča: Marca t. l. pravilo se je, da v Hüttan-u pri nekem kmetu straši. Omare, stoli, mize, klopi začele so se po noči gibati in plesati, z eno besedo, vse je bilo od hudirja obsedeno. Temu treba je bilo storiti konec. Kaplan in kapucinar iz Hüttan-a prišla sta v hišo, kjer je strašilo in izgnala sta tega hudlega z žegnano vodo iz hiše. Nekaj časa bil je mir. Pa ne dolgo, začelo je od kraja strašiti. Pa zdaj prišli so strahu na sled. Imenoval se je Elizabeta Fischbacher. Ta je namreč rekla, da jo je nagovoril Jože Weiner, ker si je ta hotel hišo po ceni kupiti, če bi jo sedanji prebivalci iz straha zapustili. — Kaplan in kapucinar izgnala sta hudirja. Seveda nočejo klerikalci te blamaže, ampak pravijo, začetka pa je vendar ta hudi bil, saj je za nekaj časa pomagalo, potlej še le je pridna Lizika take norije počinjala. Kdo se ne smeji temu. Pa tega ne smemo, takoj imamo morebiti hudirja, ki sta ga ta dva izgnala, doma in začel nam bo z posteljo, mizo i. t. d. plesati. Toraj raje tiho.

173 milijonerjev v enem mestu. Basel na Švicarskem je najbogatejše mesto. Od 115000 prebivalcev je 173 milijonerjev. Davek, ki ga ti gospodje z polnimi denarnicami plačajo, znaša na leto 1.555.905 kron. Davek, ki ga plačajo vsi prebivalci bogatega mesta znaša 888 1/2 milijonov kron.

Nek mož, ki se je že naveličal žene dal je sledeče naznanilo v časnik: Včeraj zgubila se mi je žena. Kdor jo najde, sme jo obdržati. Svarim pa vsakega ji kaj posoditi ali na up dati, jaz nič ne plačam.

Vseučilišče v Ljubljani hočejo prvaki pa žalostno morajo obstati, da niti za srednje šole nimajo potrebnih učnih slovenskih knjig. „Slovenski Narod“ tarna da slovenski profesorji od sebe ne dajo nobene fige, niti za spisanje knjig za srednje šole so sposobni. In taki profesorji naj bi postali potem vseučiliščni profesorji? Kje pa bi bile knjige za univerzo, če jih še nimajo za srednje šole? To je tako smešno, kakor če bi kdo hotel si kupiti voz, pa še konjev nima in tudi ne denarja, da bi si jih zamogel kupiti.

Samomor zaradi mačke. V Berlinu obesil se je vpokojen učitelj Louis Konrad, ker mu je mačka poginila. V 4. nadstropju neke hiše je sam z mačko stanoval. Pred kratkim ni bilo videti več dni starca in ko so v sobo pogledali, našli so ga obešenega. Na mizi ležal je list, na katerega je zapisal, da se je iz žalosti čez poginjeno mačko sam usmrtil.

Kdor nima 4 goldinarjev, naj ne umrje! Pod tem naslovom piše nek jugoslovanski list: Pred kratkim se je prigodil v nekem podravskem mestu tale slu-

čaj: Nekemu kmetu je umrl otrok na škrlatici. Treba ga je bilo pokopati v 24 urah. Šel je k svojemu župniku ter ga prosil, naj otroka pokoplje po cerkvenem obredu. Župnik je bil pripravljen k temu, toda zahteval je, da mu naj kmet zato takoj plača 4 goldinarje. Kmet, ki ni imel denarja, ga je jel prositi, naj ga počaka do jeseni, takrat mu bo pošteno poplačal „trud“ da je blagoslovil mrtvo telo njegovega otroka. Toda vse prošnje so bile zaman. Kmetič je uvidel, da meri „sluga božji“ svojo krščansko ljubezen do bližnega po goldinarjih zato je šel k židovskemu rabinu (duhovniku) ter ga prosil, naj mu on pokoplje otroka. Bog je samo eden, si je mislil kmetič. Rabin je izjavil, da tega ne more storiti, ker mu to zabranjujejo zakonski predpisi. A vkljub temu se je pokazal kot boljši kristjan kakor katoliški župnik. Potegnil je iz žepa 4 goldinarje in jih dal kmetu, naj ž njimi plača katoliškemu duhovniku pogreb. In zgodilo se je čudo, da je župnik sprejel židovski denar in za ta židovski denar „krščansko“ pokopal kmetičevega otroka?

Zakaj peša vera?

Deset resnic o pijači. 1. Pivo, vino in žganje ni za zdravega človeka prav nič potrebno. Bolnikom se včasih priporoča za zdravlilo, v kolikor nakaže zdravnik. 2. Spirituozne pijače, uživane v večji meri, opijanijo človeka, a morejo povzročiti tudi naglo smrt vsled srčni kapi. Pivo je tembolj škodljivo, čimdalje ga uživaš. Za človeško zdravje najškodljivejše je žganje. 3. Opojne pijače razdražujejo in razburjajo živce, pijanci pozabljajo skoraj na glad. In vendar niso v stanju, da okrepijo telesne moči in da nadomestijo hrano. 4. Kdor pije opojne pijače, nakopava si razne bolezni: neprebavljivost želodec, upad črev, razširjenje srca, upad mozga in živcev. Sploh je pijanec vedno bolj sprejemljiv za razne bolezni kot trezen človek. 5. Spirituozne pijače so otrokom zelo nevaren strup, ker so otroški živci občutljivejši. Opojne pijače povzročajo pri otrocih razne telesne in duševne bolezni. Otroci postanejo leni, neobčutljivi in končno zreli za pijance. 6. Pijanstvo deluje v polni meri na mozeg, menjave v človeku čustva, zatira plemenite misli, vzbuja takoj gabne in nečiste nagone ter privede do razuzdanosti in pokvarjenosti. 7. Pijanstvo uničuje duševne sposobnosti, je nevarno razumu in često privedo do blaznosti. 8. Pijanstvo je zelo škodljivo za telesni in duševni razvoj potomstva. Pijančevi otroci so bolehní, topi, često omedlevajo. 9. Pijanstvo je vzrok mnogih nesreč, hudodelstev, ubojev, samomorov. Pijanstvo napolnjuje bolnice, ječe in norišnice. 10. Najboljše sredstvo proti škodljivim posledicam pijanstva je popolna abstinencia, ker so med abstinenti navadno krepki in zdravi ljudje.

Meier, Müller ali Schulze. To so imena, ki jih ima na Nemškem skoraj vsak tretji človek. Nihče pa ni tako nesrečen, kakor neki Saksonec, kateremu hočejo kar vsa tri imena natveziti. Neki Müller je prosil za državljanstvo. Oblasti so mu odgovorile, da ima brezdvomno pravico do tega, le dokazati mora,

kako se piše. Mogoče je namreč, da se res piše Müller, mogoče je tudi, da je nezakonski sin Karoline Meier, ki se je pozneje omožila s Schulzem. Pisati bi se tedaj moral Meier. Ker pa ni izključeno, da ga je vendar Schulze posinovil, da bi se pisal po njem, naj tedaj doprinese dokaz, ali se imenuje Müller, Meier ali Schulze.

Pomiranje dojenčkov. Na Avstrijskem je pomiranje dojenčkov zelo veliko in sicer se je statistično doglalo da umerje od 50000 dojenčkov 10000 v prvem letu. Vsemu temu kriva pa je navada, da hranijo matere dojenčke umetno, to je z kravjim mlekom. Toraj matere imejte dojenčke pri prsah, proč z kravjim mlekom za dojenčke.

Pisma uredništva.

Velika Nedelja. Na dopise farških podreptnikov, ki so od kaplana inspirirani, se ne oziramo. Kar je kaplan zakrivil, naj poravnaj. Kaplanu ni treba odpustiti in če bo on še huje proti nam deloval, bomo tudi mi še ožreje proti njemu postopali. Mi imamo še dovolj reči v črni škatlji.

Dopisi, ki jih nismo tokrat priobčili, pridejo gotovo prihodnjice.

Svoji k svojim.

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, naprednjakov. Ogi-bajte se takozvanih „narodnih“ trgovin klerikalcev in prvakov!

Kateri boleniki rabijo z najboljšim uspehom naravno vračilo namreč Franc Jožefov grenki vrec (Bitterquelle)? Vsi tisti, kateri so prisiljeni služiti si svoj kruh bodisi s telesnim, bodisi z duševnim delom in ki občutijo vsled teh naporov motenje v prebavljanju, sploh v važnih telesnih organih. Pa tudi tistim ubogim srečnim, kateri so uživali preobilno ob mizi življenja in katerim grozi debelost se svojimi neznosnimi občutki, se priporoča za njihovo zopetno zvrčitev kot najboljše in edino uspešno sredstvo Franc Jožefov grenki vrec.

Ženitna pouudba.

Star sem 33 let, samec, imam premoženja 4000 K v gotovini in posestvo vredno 6000 K. Želim se oženiti z deklico ali vdovo, ki bi imela kako gostilno, trgovino ali mlin prve vrste. Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Štajerca“.

355

Na prodaj

je malo posestvo, 10 minut od Rogaške Slatine, tik lepe ceste; poleg hiše je trsna brajda, ki nosi 300 litrov dobrega vina. Tam se dobijo za kupiti tudi vsakovrstna jabolka. Jožef Walda v Rogaški Slatini.

380

Priden kovaški

pomočnik

372

se takoj sprejme pri g. Betty Tamm v Ptaju.

Resnična ženitbena ponudba.

Priženil bi se najraje k deklici, ki ima kako obrt (n. pr. šivilji) ali pa 400—600 K dedščine, 29 letni fant, možki in ženski krojaški mojster, srednje postave, priden in trezen, z 800 K premoženja. Resnične ponudbe do 10. septembra t. j. pod „Krojač“ na upravništvo „Štajerca“.

364

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago,

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolečine hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, proti K 4-60 pa 6 pušic. Ena pušica velja 70 vinarjev.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dobavitelj 136

lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vsaki lekarni Avstro-Ogerske. V Ptaju se dobiva v lekarni g. Ig. Behrbalk.

Hram za trgovino

z mešanim blagom se da v najem pod jaho ugodnimi pogoji. Pri istem gospodarju se da na račun tudi kréma, v kateri se lahko toči vino, pivo in žganje. Poštna nabiralnica (Postablage) je tudi v hramu. Kdor želi vzeti vse to v najem, blagovolji se potruditi k posestniku, da si ogleda vse in da se ustreže njegovim željam, ako bi bilo treba, da še se kaj dozida. Naslov (adres) pove upravništvo „Štajerca“.

369

V najem

želim vzeti hišo za malo trgovino, v sposobnem kraju ali jo pa tudi kupim pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Ponudbe blagovolijo se vposlati na upravništvo „Štajerca“.

377

Hiša

v sredi trga, pripravna posebno za kakega mizarja, ker je lepa delalnica. Hiša je v dobrem stanu k njej spada vrt in gozd. Plača se 2200 K. 3000 K lahko ostane na posojilnici. J. Kos v Radečah pri Zidanem mostu.

366

Slamo

kupuje S. Ružička, Maribor. Cena 3 krone.

370

Učenec

z dobrim šolskim spričevalem, če mogoče obeh deželnih jezikov zmožen, se takoj sprejme pri Johann Pungarscheu, trgovina z mešanim hlago v Slovenjgradcu.

372

Dobra jabolčnica

od 56 litrov naprej, je za dobiti pri gospe Ljudmila Fürst, Ptaj.

367

Voz na prodaj.

Lepa, močna, novolakirana kočija za dva konja, je po nizki ceni na prodaj. Jož. Šraml, kovaški mojster v Šmarjih pri Jelšah.

381

Za šafarja

se sprejme trezen, mlad, mož, ki ima veselje do gospodarstva, na graščini na Spodnjem Štajerskem začetkom prihodnjega leta. Plača po dogovoru. Pooudbje na upravništvo „Štajerca“.

361

Vinogradsko posestvo

v Vareji, z 4 orali novih trt, 6 oralov njiv, 8 oralov travnikov, 3 orale pašnika, 6 oralov gozda, ki se lahko takoj seka, je zaradi bolehavosti lastnika setakoj kakor stoji za 1200 K proda. Posestvo je zelo plodovito. Vprašanje naj se naslovijo na Jož. Gspaltl, zlatar v Ptaju.

362

Učenec

363

ali učenka v starosti 15—17 let, z dobrimi šolskimi spričevali, se takoj sprejme pri Karola Schuster, trgovina z mešanim blagom v Sv. Jakobu v Rožni dolini. Dobro ravnanje z učencem. Znanje nemškega in slovenskega jezika potrebno.

Sodar

375

delaven in trezen, se takoj sprejme pri J. Kravagna, trgovina z vinom v Ptaju.

Za prodati

368

je proti ognju varna „Wertheim“ kasa, še v dobrem stanu, en klavir in ena postelja z zmrežjem (Gitterbett) zelo po ceni. J. Krainz, Ptaj, Bürgergasse 10, I. nadstropje.

Razglas.

Četrto šolsko leto deželnega ženskega učiteljišča za nemškimi podučnimi jeziki v Mariboru začne se 19. septembrom t. l.

Sprejemne zglasitve se sprejmejo dne 15. septembra od 9. do 12. ure predpoldne in od 3. do 6. ure popoldne v ravnateljevi pisarni tega zavoda. Tiste učenke, ki so že prej ta zavod obiskovale, imajo prinesiti samo pričevalo od zadnjega tečaja, od drugod došle prosilke pa se imajo izkazati s sledečimi listinami: 1. krstni ali rojstveni list; 2. zadnje šolsko spričevalo; 3. od uradnega zdravnika izdano zdravstveno spričevalo o telesni sposobnosti za učiteljski poklic; 4. v slučaju da dotična prosilka ni prišla neposredno iz kake šole, mora prinesiti spričevalo o zadržanju (Sittenzeugniss), ki mora biti po tozadevnih predpisih izdano. Razun tega se mora v lepopisju, risanju in ročnih delih pridobljena izurjenost dokazati s predložitvijo lastnoročno izdelanih spisov, risb in ročnih del. — Prosilke za sprejem morajo imeti dovršeno petnajsto leto starosti ali pa dovoljenje od ces. kr. deželnega šolskega sveta v Gradcu, da smejo pred petnajstim letom v ta zavod vstopiti, katero se iz posebno tehtnih vzrokov do 6 mesecev (pod petnajstim letom) podeli.

V dokaz potrebne dosežene izobrazbe bode se 16. in 17. septembra vršila sprejemna skušnja in sicer iz sledečih predmetov: veronauk, nemški podučni jezik, zemljepisje in zgodovina, naravoslovje, prirodoslovje (fizika), računstvo, geometrično oblikoslovje, lepopisje, risanje in ženska ročna dela. Gledalo se bode tudi na to, ali so prosilke v godbi dovolj podučene, ali njihov muzikalični posluš in ritmični čut da v godbi dovoljenega uspeha pričakovati. Pri enakem izidu sprejemne skušnje se da prednost tistim prosilkam, ki so dosegle popolno postavno starost.

Pri pisanju se ima položiti sprejemna pristojbina v znesku 10 kron; šolnina znaša za mesec 10 kron in se ima vnaprej plačati.

Primerno utemeljene prošnje za znižanje ali popust šolnine imajo se na štajerski deželni odbor naploviti ter do 28. septembra ravnateljstvu tega zavoda predložiti.

Ponavljalne skušnje se bojo vršile dne 16. septembra popoldne ob 3. uri. Udeležba neobligatnih podučnih predmetov, slovenskega in francoskega jezika in goslanja mora se pri vpisanju naznaniti.

V Gradcu, dne 14. avgusta 1905.

Od štajerskega deželnega odbora.

Oznanilo.

Naznanje se daje sklep mestnega šolskega sveta ptujskega od 20. marca 1905.

Od šolskega leta 1905/06 sprejmejo se na nemških mestnih šolah samo isti otroci od teh, ki ne stanujejo v šolskem okraju mesta Ptuj, kojih stariši se žnjimi nedeljo 10. septembra ob 8. uri dopoldne pri dotičnem šolskem vodstvu javijo z dobrim spričevalom.

Črez sprejem določi potem mestni šolski svet in morajo priti stariši 14. ali 15. septembra predpoldan k mestnemu uradu (mestnemu šolskemu svetu) vprašat, ali je otrok vsprejet ali ne. Če, imajo takoj vložiti 10 (deset) K za učila. Da bi se ta znesek plačal na obroke se ne bo dovolilo. Stariši takih otrok, ki radi siromaščine ne morejo celega zneska plačati, naj vložijo ob enem tudi pri mestnem šolskem svetu prošnjo z ubožnim listom, ki mora od županstva potrjen biti.

Mestni šolski svet ptujski,

dne 25. avgusta 1905.

Predsednik: J. Ornig l. r.

Razpis zgradbe ceste.

371

Okrajni zastop Slov. Bistrica je sklenil stavbo resp. poboljšanje ravnine in izvršitev okrajne ceste 2. razreda Laporje-Hošnice potom ponudbe oddati in se ta stavba stem razpiše.

Stroški stavbe so na 48.000 K proračunjeni. Kolekovane ponudbe morajo imeti krstno ime in priimek ponudjalca, njegovo stanovanje in stan, procentni odpust ali naplačo na znesek v proračunu z številkami in besedami jasno napisano, potem potrdilo, da se ponudjalec razume z ponudnimi in stavbenimi pogoji z izrecilom, da se jim ponudjalec vsem podvrže in morajo se ponudba do najdalje 10. septembra 1905, do 12. ure dopoldne v pisarno podpisanega okrajnega zastopa vposlati.

Ponudbam pridjati je priložnica črez vadij, ki se je oddal pri okrajni kasi; vpošlje se pa ponudba po pošti, mora se vadij v kuvert dati in zunaj je vsota ali vrednost specificirano zapisati. Ponudba mora zunaj imeti napisano: „Ponudba za prevzetev zgradbe okrajne ceste Laporje-Hošnice.“

Vadij znaša 10% t. j. 4800 K proračunske vsote in se lahko plača v gotovini ali z javnimi obvezami (Obligationen) ali z šparkasnimi knjižicami štajerskih šparkas in posojilnic.

Načrt, kakor ponudbeni in stavbeni pogoji zamorejo se vpogledati ob navadnih uradnih urah v pisarni okrajnega zastopa.

Okrajni zastop Slov Bistrica, 22. avgusta 1905.

Načelnik: Albert Stiger.

Franz Kaiser, Ptuj,

veleposestnik vinogradov, trgovec z vinom in žganjarnica.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosogljio.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

227

Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

Naznanilo.

376

Slavnemu občinstvu naznanjamo, da bomo našo glavno trgovino na florjanskem trgu v nedeljo, t. j. 3. septembra t. l. odprli.

Mi smo štacuno povekšali, je več prostora, kakor je bilo poprej, tudi je prodajalna veliko bolj svetlejša. Stacuna je s čisto frišnim blagom napoljena in bomo našim častitim odjemalcem koliko mogoče po ceni in z dobrim blagom postregli.

Za obilni obisk se priporočata

SADNIK & KRAKER, Ptuj.

Naznanilo

379

tičočo se perutninskega sejma.

Tem potom se naznanja, da se bo vršil na glavnem trgu (Hauptplatz)

vsako sredo in vsak petek velik perutninski sejem.

Vsi tržci in kmetje vabijo se prinesiti perutnino na prodaj. Pri vstopu v mesto plačajo mestnino in morajo najmanj skoz 1 uro svojo perutnino na glavnem trgu prodajati. Ko zapustijo tržni prostor, da se jim mestnina nazaj, brez razločka, ali so perutnino prodali ali ne.

Do 8. ure smejo samo konsumenti kupovati, po 8. uri pa je dovoljenje tudi tržcem kupovati na glavnem trgu.

K temu sejmu vabili so se perutninski tržci, kateri vsako vrsto perutnine — kokoši, piščance, race, goske, pure — k najboljšim cenam kupujejo.

PTUJ, 25. avgusta 1905.

Župan: Ornig.

Roedi-nova

tinta

iz kemične tovarne

PRAGA VII

Sternberg ulica št. 574

je **najboljša.**

Povsod za dobiti.

Hans Wouk, trgovec v Poljčanah (kolodvor)

priporoča svojo bogato zalogo blaga za možko in žensko obleko in različno platneno blago in gotove ženske in možke obleke.

Potem sladkor, moko itd.

Kupuje po najvišjih cenah jajca, maslo, vsa kovrstne deželne pridelke itd.

Na prodaj ima tudi 40 štartinjakov dobrega poljčanskega vina.

228

6 mesev na poskus

8 mesev na up! Celo zastonj!

in drugih takih reklam moja svetovno znana trdka ne potrebuje, da hvali svoje ure. Jaz pošiljam že več let

k največi zadovoljnosti

mojih odjemalcev moje amerik. antimagnetičnega sistema

Same 2 gold. z verižico in futuralom.

Roskopf patent-anker remonter-uro št. 99

z plombo.

v črnem imit. železnem ali niklastem okrovu, z patent cifrenico, 36 ur idoča, 3 leta garancija, v futuralu iz jelenja, z niklasto verižico in privezkom za 2 gold., 3 ure 5 gold. 75 kr., 6 ur 11 gold. 25 kr. Ista ura z dvojnati pokrivaom 3 gold. 40 kr.

Sistem „Roskopf“-ure, zelo po ceni, kako take povsod urarji in trgovci prodajajo, ena 1 gold. 50 kr.

Denar nazaj! ali zamenjanje če še ni poškodbe tudi po 6 mesecih

Pošiljanje po poštne povzetju ali če se denar prej vpošlje od

Prve trdke ur

HANNS KONRAD

v Brüksu št. 876 (Česko)

c. kr. sodnijsko zaprisežen cenilec.

Odlikana z c. kr. orlom, zlatimi in srebrnimi medaljami, in 100.000 pohvalnimi pismi iz vseh krajev.

Ceniki z čez 1000 slikami pošljejo se na zahtevo zastonj in franko.

Hiša

318

na deželi na prodaj z malim gospodarstvom, v lepem zdravem kraju, 3/4 orala vinograda, mnogo različnih sadonosnih dreves, travniki in njive, skupaj 5 oralov, vse rodovitno, vse zelo po ceni. Daljša pojasnila daje pisмено ali ustmeno Karl Krebs v Mariboru, Engertsgasse 5, Kolonie.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take prilikaosti

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna ura, katere točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen možniček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4, dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tistnik iz nikla, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštne povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Luat, Krakov (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka prilikaosti.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precizanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat možniček, 1 žepni nožič z pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katere je sama tega denarja vredna, za samo gld. 80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/4. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Dobro domačo jabolčnico odda po ceni na drobno in debelo F. C. Schwab v Ptuj. 322

Suhe gobe!! 210

kupuje Amalija Šmyra, Dunaj, XVII. Elterleinplatz 7.

Razpošiljava solid. čeških glasbil

326

po zelo nizkih fabriških cenah. Pri izvira kupi se naj bolj.

Glasom mojih pošiljavnih pogojev je naročevalec brez rizike, ker je zamenjava dovoljena ali se vrne denar. Gosle za šolarje že za gold. 2.80, 3.—, 3.50, 4.—, 5.— in 6.—, Koncertne gosle za gold. 7.—, 8.—, 10.—, 12.—, gosle za orkeste z močnim glasom gold. 14.—, 18.—, 20.—. Solo-gosle gold. 25.—, 30.—, 40.—, 60.— in 80.—. Lok za gosli po kr. 50, 60, 80, gold. 1.—, 1.50, 2.— in dalje. Pikole in piščalke lepo izdelane po kr. 50, 80 in gold. 1.—, 1.50, 2.— in dalje. Klarineti, najfinše izdelani po gold. 4.50, 5.—, 6.—, 7.— in dalje. Pošiljanje po poštne povzetku ali če se denar prej pošlje po Erzebirgisches Musikversandhaus

Hans Konrad v Brüksu št. 876 (Česko). Cenik z čez 1000 slikami pošlje se vsakemu na zahtevo zastonj in franko.

Herkules-trte

320

imenuje se naše cepljene amerikanske trte, v kakovosti brez konkurence, na 7. vinskem sejmu v Mistelbachu so dobile zlato medaljo. Za bližnji nasad oddamo še 150.000 trt. 20 sort, na naročilo in si to zabeležimo. Pri velikem naročilu damo rok za plačilo. Garantiramo da 95% trt raste. Korenine so močne, požlahtene mladike od izvrstnih trt.

1895 ustanovljena trsnica „Bad Radein.“

Nadalje oddamo 1.000.000 amerikanskih rezik in trt z koreninami.

Trgovski pomočnik,

izvrsten prodajalec in dober aranžer razkladnic in en učenec, obeh jezikov večša, močna in zdrava se takoj sprejmeta v trgovini z mešanim blagom Hans Zettel v Konjicah (Gonobitz). 348

Malo posestvo

10 minut od Maribora, ob veliki cesti, se prodaja pod roko zaradi menjave službe. Posstvo meri dva orala njive in travnika. Pri posstvu je vse spadajoče, hiša nese najemnino z mojim stanovanjem 208 K. Cena 6000 K. — Vprašanje naj se naslovijo na Franc Podlipnik. Tesezen 42, pri Mariboru. 374

Zahtevajte pri nakupu

Schichtovo štedilno milo

z znamko „jelen.“

Ono je zajamčeno čisto in brez škodljive primesi. Pera izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da do imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Popolno prepričanje

da sta lekarnarja Thierryja balzam in centifolij- sko mazilo

nedosežno uspešno sredstvo za vse notranje bolezni, influenco, katar, krč in vnetje vseh vrst, telesno slabost, motenje prebave, za rane, bule in poškodbe. Pri naročbi balzama ali pa na željo posebej se pošlje zastoj knjižica s tisoči originalnih zahvalnih pisem kot domači svetovalec 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic balzama 5 K, 60 majhnih ali 30 dvojnatih steklenic 15 K. — 2 lončka centifolijskega mazila 3.60 K franko z zabojčkom.

Naslov: lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu. Ponarejalce prenearedb bom sodno zasledoval.

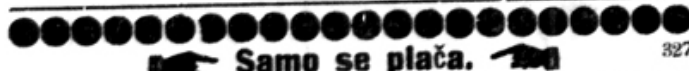
Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2 1/2 metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „strožoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 do 35 kr. Vzorci (muštre) se tudi vpošljejo pa zahtevno.

Brata Slawitsch 265
trgovca v Ptuj, Florianski trg.

Samo se plača.

30 dni na poskus pošljem moj pravi, fino ponikljan
la solingenski stroj za striženje las „Atlas“

glasom pogojev mojega kataloga tedaj brez nevarnosti za narečevalca, da zamoremo vsakega prepričati o izvrstni trpežnosti našega stroja. Stroj za striženje las narejen je iz la solingenskega jekla, najfineše ponikljan, z 36 zobmi, z 2 grebeni za pretaknjenje za 3, 7, in 10 mm dolge lase. Vse izvrstno izdelano z rezervnim perom v lepi škatlji z navodilom za uporabo, da lahko vsak takoj lasi striže. Cena samo 3 gold. Ta stroj plača se sam, posebno v familijah, kjer so otroci, ker se izdatek še doprinese v 1/4 letu.

Navadene stroje za striženje las, ki so takoj za nič, nimam. Stroje za striženje brade režejo na 1 mm 2 K 50 v. Škarje za konje in pse, ki so za vsakega ki ima konje in pse neugibno potrebno 2 K 50 h. Pošilja po poštne povzetjem

Hanns Konrad v Brüks-u šte. 876 (Češko).

Cenik z mnogimi podobami čez 1000 vsakemu zastoj in franko.

Dobro idoča krčma

z gospodarstvom se na 5 let takoj zelo po ceni v najem da. Vprašanja naj se naslovijo na lastnika Georg Lauke v Trebnju pri Saldenhofen.

2 učenca

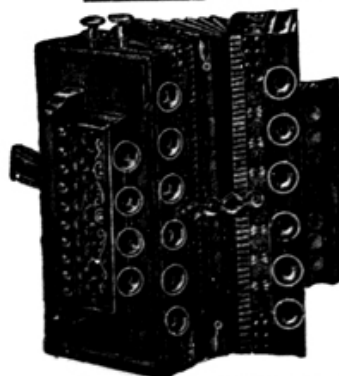
vešča nemškega in slovenskega jezika, iz dobre hiše, se takoj sprejmeta pri Anton Krautsdorfer, trgovina z manufakturnim, spece-rijskim blagom in z poljskimi pridelki v Slov. Bistrici.

Pri mestni žagi sprejmejo se pridni delavci.

Ženitbena ponudba.

Oženiti se hoče 32letni trgovec z prav dobro idočo trgovino z mešanim blagom, na prijetnem kraju, od Šostanja, blizu Dravograda. Išče deklico ali vdovo, katera je trgovine zmožna in ima 4000 do 6000 K ima prednost. Vešča mora biti nemškega in slovenskega jezika.

30 dni na ogled

po pogojih mojega cenika, tedaj brez nevarnosti naročevalca, pošiljam po poštne povzetju mojo harmoniko „Volksfreund“ št. 663, da zamore vsakega o izvrstni kakovosti te harmonike prepričati. Ta harmonika im patentirano nezlomne zavita perle ne samo za tipke ampak tudi za base in za zaklopnice, potem 10 palcev, 2 registra, dvoglasna, 48 glasov, 3 vrste trobent, lepo mahajo barvno politirana, črni robci z barvnimi portami, dvojni meh, z nikl stimi okovi, velikost 31x15 cm, stane 3 gold. 50 kr. Navodilo, katerem se lahko vsak sam nauči igrati, priložimo zastoj. Ceneje manjše harmonike za učenje, posebej za otroke za 1.60 gold., 2, 2.20 in 2.40 gold. Finiš harmonike po 4 gold., 5, 6, 7 in 8 gold. so razvidne iz mojega cenika. Na mojih harmonikah ni colinskih izdatkov, ker so česki roketverci, prosim se na ogled ozirati. Nobena rizika! Zamenjena dovoljeno ali denar nazaj. Pošiljanje po poštne povzetku od „Erzgebirgisches Musikwarenverandhaus“

Hanns Konrad, Brüks-u št. 876 (Češko.)

V velik slikan cenik z nad 1000 slikami pošlje se vsakemu zastoj in franko.

Dobre ure po ceni z letno pisмено garancijo.

gold. 3.80

Prave srebrne
remonter-ure

od c. kr. novčnega urada štemplane, z steklinasto cifrenico, z kazalcem sekund, dobro in točno regulirane, za kakovosti gold. 4.80. Ista ura z zlatnim robom gold. 5.50, z 2 pravih srebrnima pokrivalama brez zlatega roba gold. 5.75, z 2 srebrnima pokrivalama z zlatim robom gold. 6.50. Prava srebrna puncirana anker-remonter ura, dvojno pokrivalo, izvrstno notranje izdelano z 15 rubinkami, krasno cifrenico, kazalcem sekund, fino blago, točno regulirano.

3 leta garancija gold. 8.50. Ure za gospe, zlate in srebrne v bogati zalogi. Vse ure so točno rep sirane in najtočneje regulirane, zato 3 letna resna pismena garancija. Zamenjanje dovoljeno ali denar nazaj. Pošiljanje po poštne povzetku ali če se denar prej vpošlje po

Hanns Konrad Prva trčka v Brüks-u šte. 876 (Češko).

Ceniki z mnogimi slikami zastoj in franko.

„Štajerc“

išče zmožnega

urednika.

Službo nastopi z 1. oktobrom, Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo „Štajerca“

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parebrodi. — Naravnost brez prekla-
danja v New York in v Filadelphijo. — Dobra hrana.
— Izborna oprava na ladjih. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Franc Dolenc, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

537

229

Somatose

mesna beljakovina

Najodličnejše, tek zbujačoče in živce oživlajoče kre-
pilno sredstvo.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

V najem se da

dobro idoča, 31 let stara lončarija v sredi lepega
trga pod ugodnimi pogoji.

Več pove lastnik Fr. MÖRNIG v Šoštanj.

343

Majar

se sprejme z 1. novembrom. Vprašanja naj se naslovijo ali
na upravnistvo ali pa na Villa Uranitsch, Maria-Neustift bei
Pettau. Ta se mora dobro pri vinogradih razumeti kakor
pri gospodarstvu, oženjen biti, nemškega jezika (vsaj nekaj)
vešč biti in trezen. Dobi prosto stanovanje, drva in kot pri-
boljšek lahko prodaja mleko. Prosilci z delavnimi močmi naj
se oglasijo do 15. septembra t. l. Prednost imajo isti oženjeni,
ki nimajo malih otrok.

352

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam na pismah) in dopisnice s sliko izde-
luje po vsaki poslani fotografiji po ceni

Otto Neumann, Prag, Karolinental šte. 130.

Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko.

349

Švelarje (prage)

za železnico iz hrastovega in bu-
kovega lesa vsako množino, tudi
stojče hoste (gozde) kupi **Karl
Hermann**, lesni trgovec, Laški trg
(Mark Tüffer) Stajersko.

351

Na prodaj

347

je žaga z okrižjem (Gattersäge),
popolna z vozom, proti gotovi
plači ali se zamenja za kole za
hmel. Sušilaica za sušilo.
A. Lasz, Forstthof pri Celju.

Najbolj po ceni in z največjim dobičkom se kupi usnje (Leder)
pri krznarju (Gerber) in usnjarju

H. BAUMANN v Konjicah. (Gonobitz).

Tam dobi vsak kupovalec jako dobre, po starem sistemu izde-
lane podplate, kakor tudi izvrstne, trpežne oglavi (Oberleder).
Od istega se sprejema tudi vsakovrstno surovo usnje v izdelo-
vanje in se izdela tudi na najcenejši in najsolidnejši način.
Čevljarjem, kateri obiskujejo sejma, se priporoča vsakovrstno
progasto (genärbt) in gladko usnje, posebno oglavi, kakor tudi
izvrstni odpadki od podplatov.

Samo majhen poskus zadostuje, da se prepriča kupec o izvrstni
kakovosti blaga.

Ravnotam se kupuje tudi po dnevnih cenah vsakovrstno surovo
usnje, to je vsakovrstne kože, kakor goveje, telečje, ovčje,
svinjske in pesje in sicer suhe ali pa tudi sveže (frišne).
Kupuje se tudi smrekova skorja cela ali pa zdrobljena, nadalje
ježica (Knopper) in sicer v vsaki množini in za najvišje gotovo
plačilo.

92

Lovske puške

vseh sistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-
skušene, priporoča

Peter Wernig

ces. kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem
(Ferlach, Kärnten).

8

Ceniki se dopolnjeje zastoj in poštnine prosto.

Vsakovrstno prekajeno (zelhano)

meso, najfinejše klobase,

vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

345

12 velicah kadi

za slive in

25 manjših sodov za tropinec

365

proda po ceni gosp.

S. Spitzer, Varaždin.

Dobro idoča finejša gostilna

382

odda se takoj na račun. Zahteva se primerna kavcija in znanje nemškega jezika. Z gostilno so tudi sobe za prenočišče in letoviščarje. Gostilničar mora biti oženjen, žena pa dobra kuharica. Pogoji so jako ugodni. — Ponudbe naj se pošljejo na upravnništvo Štajerca pod „L. 1200.“

Zidana hiša

pri kapeli sv. Roka, obstoječa iz 3 sob, veže, kuhinje, shrambe, kleti, studenca in vrta, 15 minut od mesta oddaljena, na glavni cesti, se po vsaki primerni ceni zaradi preselitve proda. Pojasnila daje J. Ledinschek, Ptuj, Schlossgasse št. 4.

339

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

58

Sadje iz juba	Zaloga piva iz Šteinfelda. Vsakovrstne mirenalne vode.	Riž, moka, sladkor, kava
Barve, lake, firnis i. t. d. Klajno apno.	Vsakovrstna semena, za katera se jamči, da se bodo izkrlila, kakor semena za zelenjavo, za cvetlice, vsakovrstna vrtna semena, semena za polje in travnike priporočila po najnižjih cenah JOS. KASIMIR zaloga specerijskega materialnega blaga in semen v Ptuju zraven „Štajerca.“ Ravnatom se kupujejo tudi sveža (frišna) jajca, surovo maslo (puter), sir, vrhje, sploh vsakovrstni deželni pridelki in se plačujejo za nje najvišje dnevne cene. 141	Bučno in laško olje Deber vinski jesi in esence za izdelovanje jesiha.
Čaj (tee) rum	Portland-cement, ter karbolinejum, rafija, gumi, vitriol, žveplo	Milo, sveče, soda

V ptujskem mestnem soparno kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih jako znižanih cenah. Vsak navaden dan ob 1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 II. uri predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev).

376

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča. (Pettauer Badeanstalt).

Izdajatelj in odgovorni urednik: Janez Drevencak.

Živinski sejmi v Mariboru.

V Mariboru se vršita na v nalašč za to odločenem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinaka sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov.

401

Nadvinčar

priden, pošten in oženjen z najmanj 2—3 delavnimi močmi ki se dobro razume pri ameriškanskih trtah, mora 3 viničarije nadzorovati se sprejme pri Grajščini Dornau, pošta Moškanjce. Pri gorej omenjeni grajščine sprejmejo tudi 2—3 pridni viničarji.

325

Oblastno dovoljena pisarna

193 za vojaške zadeve (Albin Schanil)

„le na Dunaju“ XVII, Hauptstrasse 67, zvedenske pojasnila in posvetovanja v vseh vojaških zadevah k naboru zvezanih, aktivno služečih rezervnih častnikov in moštva. Vložba vseh vojno postavov zadevajočih vlog, namestitev vojaških godcev, sprejem v vojaške odgojevalne zavode itd. — Prospekt zastoj in poštnine prost.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

184

Brata Slawitsch v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 80, 36 do 40 kron.

Vozički so lično in močno izdelani, cena pa je jako nizka. Pisanim naročilam se točno ustreže.

Tovarna za poljedelske stroje

C. Prosch-a v Celovcu

priporoča

izboljšane

vitale (Göpel) mlatilnice

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče.

Dalje stroje za rezanico delati, trijarje in mline za šrot.

217

Kupcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo voznine prosto. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštne prosto in zastoj.

Lastna zaloga v Mariboru v Viktringhof ulici.

Tisk: W. Blanke v Ptuj.